

Alla discussiun da podi ei il giavisch per in local da giuventetgna staus el center.

FOTOS S. ROTHMUND

A caschun dalla vernissascha ha il publicum schau plascher la historia da fotografias.

Giuvnils da Trun giavischan in local da giuventetgna

En lur historia da fotografias han enzacons scolars integrau in messadi allas autoritads politicas

DA SUSI ROTHMUND / ANR

■ **«Frina fa perina» ei il tetel dalla historia da fotografias ch'enzacons giuvnils da Trun han concepiu ed inscenu cun agid digl actur e regissur René Schnoz e da Diana Cabalzar che ha fotografau las scenas.** Il resultat da quei project ch'ei vegnius instradaus da «Giuventetgna Cadi» ei vegnius presentaus a caschun dalla vernissascha che ha giu liug il venderdis vargaa a Trun. Duront la discussiun da podi ch'ei suadada han ils scolars da Trun palesau allas autoritads politicas lur giavisch da posseder in local da giuventetgna.

La promotura da giuventetgna *Gabriela Cabalzar-Lombriser* ha nezegiau la caschun da profitar dil project «place4space», in project per la promoziun creativa dalla giuventetgna che vegn susteniu finanzialmiein dalla fundaziun «drosos» e promovius dall'uniun da lavur da giuventetgna tetgala «jugend.gr». El rom da quei project ha «Giuventetgna Cadi» envidau ils giuvnils dalla Cadi a dus dis da project creativs a Trun. Dau suatientscha agl invit han sulettamein scolars e scolars da Trun, mo sco la promotura da giuventetgna ha declarau seigi quei in fenomenonconuschent. Ei fussi denton giavischeivel sche quei spèrt da regionalissem perdessi empau da sia forza e giuve-

nils da tuts vitgs dalla Cadi separticipasien pli stedi comunablamein a projects ni occurrenz.

Flattems, sescagnems ed in messadi

Duront dus dis dallas vacanzas d'atun ha ina gruppa da scolars e scolars da Trun realisau sia historia da fotografias che raquenta d'amur, sentiments, schalusia, amicezia, flattems, prioritads, sescagnems e vegnir perina ed aunc auter. Il pensum d'integrar en lur historia enzacons messadis han ils giuvnils adempliu cun agid dil regissur ed actur *René Schnoz* che ha gidau da scriver la historia e d'inscener quella laschond plidar ils maletgs.

Diana Cabalzar ha fotografau ella cuschina dalla scola, a Rensch egl ual ed en auters loghens a Trun. Per fotografar ina scena en in local da disco ha la gruppa stuiu ir a Surrein. A Trun muncava ina localitad adattada. Quei local ei lu era gest stau in dils messadis: «Nus havessen bugen in local da giuventetgna», han *Lisa Decurtins* e *Rilana Tomascett* declarau a caschun dil discurs al podi che ha giu liug la medema sera. Participonts da quella runda eran plinavon la fotografa *Diana Cabalzar*, la geraua da Trun, *Renata Decurtins*, il president communal da Trun e mistral dalla Cadi, *Donat Nay* ed il president da Giuventetgna Cadi, *Baseli Berther* da Rueras. Ils giuvnils e respon-

sabels han survegniu gronds cumpliments per la beinreussida foto-story ed il cussegl d'insister pli fetg sin lur giavisch per in local da giuventetgna. Ei drovidenton igl engaschi persunal ed ina da-

monda a scret. La procedura usitada tras las instanzas communalas vegni era tier ina decisiun positiva a cuzzar empau. Realitad seigi ch'ils giuvnils che prendien l'iniziativa seigien pil solit gia ord

scola cu il local vegni aviarts. Il mistral dalla Cadi, *Donat Nay*, ha menziunau che la Cadi fetschi seriusa lavur da giuventetgna ed hagi cumprovau quei cun scaffar la piazza dalla promotura da giuventetgna. Plinavon s'engaschien las vischnauncas fermamein per la giuventetgna, primarmein cun porscher ina buna scolaziun e plinavon per exempel cun sustener las differentas uniuns che prestien fetg buna lavur da giuventetgna. El ha denton era puntau ch'el giavisch per in local da giuventetgna a Trun seigi buca staus fetg presents ils davos onns. Ei seigi era in fatg ch'els giuvnils stoppien adina puspei vegnir animai fetg en scola da separticipar a projects da Giuventetgna Cadi. «Anflar a Trun ina soluziun per in local duess esser pusseivel, nus astgein denton buca schar ord egl il consorzi da scola cun Sumvitg», ha *Donat Nay* declarau e manegiau ch'els giuvnils da Trun savessien era parter in local culs futurs conscolars. Da pliras varts ei il viadi ella vischnaunca vischinonta vegnius numnaus sco disavantatg e la fin finala han ils scolars survegniu il cussegl da sedrizzar cun lur giavischs a *Gabriela Cabalzar-Lombriser* che vegni a gidar els da far ils pass necessaris.

Rilana, ina dallas acturas da «Frina fa perina», vesa per l'emprema ga il fotoroman.

www.giuventetgnacadi.ch
www.place4space.ch

Festival per bands giuvnas a Glion

■ (anr/sr) Sonda proxima, ils 27 d'october 2012 a partir dallas 21.30 s'auda la tribuna dil Cinema Sil Plaz a Glion a giuvns talents musicals. Il contest da bands giuvnas il pli impurtant dalla Svizra orientala «bandXost» seferma per l'emprema ga el Grischun. El rom da Raiffeisen Cultura presenta la Banca Raiffeisen sonda, ils 27 d'october 2012 la preselecziun dallas bands giuvnas pil festival «bandXost». Il program entscheiva allas 21.30 el Cinema Sil Plaz a Glion. Tier «bandXost» semesiran giuvnas bands cun musicists denter 12 e 22 onns ord ils cantuns Appenzell Dadora, Glaruna, Grischun,

Sogn Gagl, Turgovia e dil Principadi da Liechtenstein. Pil grond final da «bandXost» che ha liug ils 24 da november a Sogn Gagl han siat occurrenz da preselecziun liug ordavon, ina da quella el Cinema Sil Plaz. A Glion semesiran sis bands cun giuvns talents empermettents: D'n'S da Surcuolm, Ellas da Sumvitg, Strawmen da Cuera, The Disasters d'Ardez, The Green Elephants da Farschno, Ibox da Tumein e Rock Pisco dall'Engiadina.

Ulteriuras informaziuns: www.bandxost.ch. L'entrada a «bandXost» el Cinema Sil Plaz ei gratuita. Reservaziuns da plaz ein da far via la pagina d'internet www.cinemasilplaz.ch

Laax: Laders han engulà vestgadira en il Rocksresort a Laax

■ (rtr) En il Rocksresort a Laax è vegni engulà vestgadira per bun 150 000 francs. Tenor la polizia èn ils laders ruts en tras l'entrada principala da la butia da sport.

Ils laders han engulà tranter auter

rauba da marca. La polizia quinta ch'els laders hajan duvrà in vehichel per transportar davent la rauba. Ussa tschertga la polizia da Flem perditgas che han vesì insatge suspectus en connex cun l'enguladitsch.

Best of Punts

La gasetta da giuventetgna «Punts»

■ (cp) L'onn 1993 as han plirs students rumantschs miss ensemen per fundar ord las revistas studenticas «La Talina», «Il Zundrign» ed «Il Corv» ina nova gasetta da giuventetgna cun il num «Punts». Dal schaner 1994 naven è questa revista cumparida enfin la primavaira 2012 en tut 199 giadas. Il spezial è che ils giuvnils han reussi dad unir tuts idioms rumantschs en ina publicaziun. «Punts» è lura daventà durant ils ultims 18 onns enconuschenta en tut la Rumantschia; giuvnils da differentas cohortas da generaziun han pudì publicitar lur texts ubain crear la grafica da questa gasetta. Uschia han en tut passa 460 personas collavurà en questa era da «Punts», davent dal secretariat, la cumparsa, il marketing enfin la collavuraziun redaziunala.

Best of Punts: Cuntign

Adina puspe han ils collavurats cumbatti cun problems finansials e cun il temp er adina pli ferm cun mancanza da

persunal – uschia ha l'uniun da Giuventetgna Rumantscha (GiuRu), che è l'editura da «Punts», stuì smetter l'ediziun da la gasetta. Actualmain tschertga la GiuRu vias novas cun las medias electronicas per ina plattform da publicaziun per la giuventetgna rumantscha.

La stad 2012 ha la GiuRu dumandà la Chasa Editura Rumantscha per pudair publicitar in «cudesch final» cun ils megliers texts ord las 199 ediziuns da «Punts». La tscherna dals texts Best of Punts han *Anita Capaul* ed *Ursin Lutz* (ant. redactors «Punts») fatg, la tscherna da las illustraziuns han *Theres Jörger* e *Donat Caduff* fatg (ant. grafikers «Punts»).

Per l'elecziun dals «best of» èn cuntegn, brisanza, furma e stil vegnids resguardads. Uschia èn vegnids tschernids ils 62 megliers texts, latiers vegnan sis texts novs:

– In rapport tar la fundaziun (*Werner Carigiet*, emprim caporedactor «Punts»)

– Remarcas tar il linguatg en las «Punts» (*Silvana Derungs*)

– Reminiscenzas tar la moda da lavurar (*Anita Simeon*, redactura durant 80 ediziuns)

– In rapport tar la grafica e la cumparsa da «Punts» (*Donat Caduff*)

– Reminiscenzas da l'emprim secretari e grafiker (*Gioni Fry*)

– In «Giachen Maissen», columna da cult da «Punts» (*Fabian Huonder*)

Pertge in best of?

La GiuRu è persuadida che las «Punts» èn in impurtant document dal temp. In spivel da la societad giuvna rumantscha da ses temp. Per onurar l'immensa lavur prestada dals numerus scripturs, layoutists e secretaris da las «Punts» è la GiuRu sa decidida da publicitar ensemen cun la Chasa Editura Rumantscha in best of da las «Punts». La GiuRu preschenta als Dis da litteratura a Domat in cudesch cun las pli bellas poesias, las pli legras istorgettas, las serias cun il pli grond success, las graficas cun il pli bler style e las pli interessantas intervistas or da 18 onns «Punts».